

○ (๓๑ ทวี)

สำหรับศาลใช้

คำสั่ง

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๑๑๓๑ / ๒๕๓๖

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๐ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๖

ความ พ่วง

ระหว่าง	{	ร้อยตำรวจเอกเฉลิม อยู่บำรุง	ผู้ร้อง
		พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด	ผู้คัดค้าน

เรื่อง ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๖

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๓๑ ถึงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ผู้ร้องดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และระหว่างวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ถึงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๓๓ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (วสช.) ได้เข้ายึดและควบคุมอำนาจในการปกครองประเทศ ต่อมา วสช. ได้ออกประกาศ วสช. ฉบับที่ ๒๖ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์

๒๕๓๔ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน (คตส.) ขึ้นคณะหนึ่ง
 ทำการตรวจสอบทรัพย์สินของนักการเมืองที่บริหารประเทศ ที่มีพฤติการณ์
 อันแสดงให้เห็นว่ามีทรัพย์สินที่รวบผิดปกติ ผิดวิสัยของผู้ประกอบอาชีพ
 โดยสุจริต ผู้ร้องถูก คตส. ประกาศให้สาธารณชนทราบว่า มีพฤติการณ์
 ทรัพย์สินผิดปกติ และได้ถูกอายัดห้ามจำหน่ายโอนทรัพย์สิน ต่อมา
 คตส. ได้พิจารณามีคำวินิจฉัยว่าทรัพย์สินของผู้ร้อง ทั้งที่อยู่ในนามของ
 ผู้ร้อง บุตร ภริยา และบุคคลอื่นได้มาโดยมิชอบ หรือมีเพิ่มขึ้นผิดปกติ
 ให้ตกเป็นของแผ่นดิน ผู้ร้องเห็นว่าการดำเนินการและคำวินิจฉัยของ
 คตส. ขัดต่อกฎหมาย หลักนิติธรรม และข้อเท็จจริง กล่าวคือ ประกาศ
 รัชช. ฉบับที่ ๒๖ ไม่มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย เพราะมิได้ออกโดย
 ฝ่ายนิติบัญญัติ การยึดทรัพย์หรือริบทรัพย์เป็นโทษทางอาญาสถานหนึ่ง
 การออกกฎหมายให้มีผลย้อนหลัง เป็นโทษแก่นักการเมืองผู้ถูกกล่าวหา
 ขัดต่อประมวลกฎหมายอาญาและรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยของ คตส. ไม่
 เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ไม่ตรงต่อข้อเท็จจริง ขัดต่อเหตุผล
 และไม่เป็นธรรม ขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของ คตส. ในกรณีของผู้ร้อง

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ตามหลักกฎหมายปกครองผู้มีอำนาจสูงสุดในประเทศไทยย่อมเป็นรัษฎาธิบดี มีอำนาจที่จะออกกฎหมายและคำสั่งเพื่อใช้บังคับในประเทศไทยนั้นได้ เมื่อ รสช. ได้ยึดและเข้าควบคุมอำนาจปกครองประเทศ ย่อมมีอำนาจสูงสุดในประเทศไทยขณะนั้นเป็นรัษฎาธิบดีมีอำนาจออกกฎหมายและคำสั่งเพื่อใช้บังคับได้ ผู้ร้องอ้างว่า ประกาศ รสช. ฉบับที่ ๒๖ ปิดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนั้น รับฟังไม่ได้ เพราะในขณะที่ยกประกาศดังกล่าวไปมีรัฐธรรมนูญใช้บังคับ ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่าประกาศดังกล่าวขัดต่อประมวลกฎหมายอาญา เมื่อ รสช. มีอำนาจออกกฎหมายใช้บังคับได้ แม้ประกาศดังกล่าวจะกำหนดให้มีผลย้อนหลังขึ้นเป็นโทษแก่ผู้ร้องและนักการเมืองอื่นก็ตามย่อมถือว่าเป็นกฎหมายพิเศษยกเว้นบทบัญญัติมาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีผลใช้บังคับตามเจตนารมณ์ของรัษฎาธิบดี ซึ่งมีเพียงแต่จะมีอำนาจออกกฎหมายยกเว้นหลักกฎหมายเดิมเท่านั้น แม้จะออกกฎหมายยกเลิกกฎหมายเดิมก็ยังมีอำนาจกระทำได้นอกจากในรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๓๔ รับรอง

ว่าประกาศ รสช. ฉบับที่ ๒๖ และประกาศหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง
 ได้ออกก่อนวันพิธีกรรมบูรณการปกครองราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๓๔
 เป็นประกาศ และคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ในการวินิจฉัยเกี่ยวกับ
 ทรัพย์สินของผู้ร้อง คตส. ได้วินิจฉัยตามหลักเกณฑ์ ด้วยความชอบธรรม
 ทั้งได้เปิดโอกาสให้ผู้ร้องชี้แจงการได้มาซึ่งทรัพย์สินเป็นเวลาพอสมควร
 คำวินิจฉัยของ คตส. จึงชอบด้วยเหตุผล และกฎหมายแล้ว ขอให้ยก
 คำร้อง

ระหว่างสืบพยานผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาวินิจฉัย

ชี้ขาดข้อกฎหมายเบื้องต้นว่า ประกาศ รสช. ฉบับที่ ๒๖ ไม่มีผลใช้
 บังคับ เพราะประกาศดังกล่าวขัดต่อการลงโทษตามประมวลกฎหมาย
 อาญา มาตรา ๒ ซึ่งบัญญัติว่า บุคคลจักต้องรับโทษทางอาญาต่อเมื่อได้
 กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษ
 ไว้ และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้น ต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย
 เนื่องจากประกาศดังกล่าว ให้ คตส. มีอำนาจประกาศรายชื่อรัฐมนตรี
 และนักการเมืองที่เห็นว่าร้ายวญผิดปกติ และให้อำนาจยึดทรัพย์สิน

ของบุคคลดังกล่าวเป็นของแผ่นดิน ซึ่งมีลักษณะ เป็นโทษชนิดหนึ่งในทาง
อาญา เป็นการรับทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘
(๕) ซึ่งในขณะที่มีประกาศฉบับดังกล่าวนี้ เขาได้มีบทกฎหมายบัญญัติ
ความผิด และกำหนดโทษแก่บรรดาผู้กระทำผิด และนักการเมืองที่คณะ
กรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน (คตส.) ได้ประกาศรายชื่อไม่ เพราะ
ฉะนั้นผู้ร้องซึ่งมิได้กระทำการผิดต่อกฎหมายใด ๆ ในขณะที่มีประกาศ
ฉบับดังกล่าว ซึ่งเป็นตราออกกฎหมายย้อนหลังลงโทษผู้บริสุทธิ์ ซึ่งจะ
กระทำมิได้ตามกฎหมายอาญาดังกล่าว ซึ่งหลักการเช่นนี้ได้เป็นที่
ยอมรับกันทั่วโลก รวมทั้งถือเป็นธรรมเนียมประเพณีของกฎหมายและ
การปกครองประเทศตลอดมา จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติ
ยืนยันหลักการนี้ตลอดมา แม้ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๓๔
ก็ได้บัญญัติแสดงไว้ในมาตรา ๒๘

ประกาศดังกล่าวขัดต่อรัฐธรรมนูญ อรรถนุญการปกครอง
แห่งประเทศไทย และประเพณีการปกครองของประเทศไทยในระบอบ
ประชาธิปไตย กล่าวคือ อำนาจหน้าที่ของ คตส. ตลอดจนการวินิจฉัย

ซึ่งขาดเป็นอำนาจเช่นเดียวกับอำนาจของศาลยุติธรรม จึงเป็นการตั้ง
ศาลพิเศษขึ้นใหม่เพื่อพิจารณาคดีใดคดีหนึ่ง หรือคดีที่มีข้อหาใดข้อหาหนึ่ง
โดยเฉพาะ ทั้งยังเป็นการเปลี่ยนแปลงแก้ไขธรรมนูญศาลยุติธรรม
และกฎหมายวิธีพิจารณาความ เพื่อใช้แก่คดีใดคดีหนึ่งโดยเฉพาะ

ผู้คัดค้านยื่นคำแถลงคัดค้านว่า ประกาศ รสช. มิได้ขัด
ต่อประมวลกฎหมายอาญา เนื่องจาก รสช. ทำการยึดอำนาจการปกครอง
สำเร็จแล้วปลอมเป็นรัฐบาลจึงมีอำนาจในการออกกฎหมายได้ แม้ประกาศ
ดังกล่าวจะกำหนดให้มีผลย้อนหลังอันเป็นโทษแก่ผู้ร้องและนักการเมืองอื่น
ก็ตาม ย่อมถือว่าเป็นกฎหมายพิเศษยกเว้นมาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมาย
อาญา ทั้งประกาศ รสช. ดังกล่าวมิได้ขัดต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย เพราะในขณะที่ออกประกาศไม่มีกฎหมายรัฐธรรมนูญ
ใช้บังคับ นอกจากรัฐธรรมนูญการปกครองปกครองราชอาณาจักร พ.ศ.
๒๕๓๘ มาตรา ๓๒ ยังรับรองว่าประกาศ รสช. ชอบด้วยกฎหมาย
ประกาศ รสช. ฉบับที่ ๒๖ มิใช่กฎหมายอาญาที่ลงโทษรับทรัพย์สินของผู้ร้อง
การวินิจฉัยของ คตส. ว่าผู้ร้องเป็นบุคคลร้ายวยผิดปกตินั้น มิได้เป็นการ

กระทำเช่นเดียวกับศาลหรือเป็นศาลพิเศษแต่อย่างใด แต่มีลักษณะเช่นเดียวกับคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ตามประมวลรัษฎากร

ศาลแพ่งทำความเห็นและสงฆ์นวนมาแจ้งศาลฎีกาเพื่อพิจารณา

ศาลฎีกาโดยที่ประชุมใหญ่ตรวจสอบสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว เห็นสมควรวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายใดหรือไม่ และศาลฎีกามีอำนาจวินิจฉัยคำร้องที่มิใช่คดีต้องส่งให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้หรือไม่ พ.ศ. ๒๖ ปีที่ ๒๖ ข้อ ๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๖ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติว่า "เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่าบุคคลใดว่าร้ายผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติตามข้อ ๒ แล้วให้บรรดาทรัพย์สินที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยมิชอบหรือมีเพิ่มขึ้นผิดปกติในตก เป็นของแผ่นดิน

บุคคลที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่าช่วย

ผิดปกติกหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติมีสิทธิยื่นคำขอพิสูจน์ว่าตนได้ทรัพย์สิน
นั้นมาโดยชอบ โดยยื่นต่อศาลแพ่งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง
คำวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน

เมื่อศาลแพ่งได้รับคำร้องตามวรรคสองแล้ว ให้นำส่งสำเนา

คำร้องให้พนักงานอัยการเพื่อตรวจคำคัดค้านภายในสามสิบวัน และให้
ศาลแพ่งดำเนินการพิจารณาต่อไปโดยไม่ชักช้าโดยให้นำประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ทำความเข้าใจและส่ง
สำนวนไปยังศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย และให้ศาลฎีกามีอำนาจตั้งต่อไปนี้

(๑) ถ้าผู้ร้องสามารถนำพยานหลักฐานมาแสดงให้ศาล
เห็นว่าตนได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยชอบ ให้นำคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยของ
คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น

(๒) ถ้าผู้ร้องไม่สามารถนำพยานหลักฐานมาแสดงให้
ศาลเห็นว่าทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่ตนได้มาโดยชอบ ให้นำคำร้อง
นั้นเสีย

ในคราววินิจฉัยของศาลฎีกาตามวรรคสาม ให้ประธาน
 ศาลฎีกา ดำเนินการให้มีการวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ตามมาตรา ๑๔๐
 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง" จึงเห็นว่าบทบัญญัติ
 ดังกล่าวเป็นวิธีพิจารณาพิเศษ กำหนดให้ศาลแพ่งดำเนินการพิจารณา
 โดยศาลแพ่งไม่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดด้วยตนเองได้ นอกจากทำความ
 เห็นส่งสำนวนมายังศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย ทั้งนี้ ผู้ร้องยอมมีอำนาจยื่น
 คำร้องขอให้ศาลฎีกาวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายได้ เพราะ
 ตามความในข้อ ๖ ดังกล่าว ได้บัญญัติให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
 ความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม และอำนาจของศาลในการวินิจฉัย
 ที่ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายก็มีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธี-
 พิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔ ศาลฎีกาจึงมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด
 เบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวได้ เทียบตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่
 ๑๘๖/๒๕๓๐ ระหว่างนายสมัย เจริญช่าง ผู้ร้อง ผู้ว่าราชการการกรุงเทพมหานคร-
 มหานคร กับพวก ผู้คัดค้าน

สำหรับปัญหาที่ว่าศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยข้อ

กฎหมายตามคำร้องโดยไม่ต้องส่งให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยได้หรือไม่ใน พ.ศ. ๒๕๐๖ ๖๖๖ ๖๖๖ ๖๖๖ ๖๖๖ ๖๖๖ ๖๖๖ ๖๖๖ ๖๖๖ ๖๖๖
ฉบับที่ ๒๖ เป็นช่วงเวลาที่ไม่ปรากฏกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือธรรมนูญการ-
ปกครองฉบับใดใช้บังคับ ต่อมาระหว่างที่ประกาศ รสช. ฉบับที่ ๒๖ มี
ผลใช้บังคับอยู่นั้น ได้มีการประกาศใช้ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
พ.ศ. ๒๕๓๔ ตั้งนั้น ประกาศ รสช. ฉบับที่ ๒๖ ซึ่งมีฐานะเทียบเท่า
กับพระราชบัญญัติจึงต้องอยู่ภายใต้บังคับของธรรมนูญการปกครองราช-
อาณาจักร พ.ศ. ๒๕๓๔ และจะขัดหรือแย้งต่อธรรมนูญการปกครอง
ราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๓๔ ไม่ได้ เทียบความนี้คำพิพากษาศาลฎีกาที่
๒๒๕/๒๕๐๖ ระหว่างพนักงานอัยการจังหวัดสมุทรปราการ โจทก์
นายถนอม โชติมณี กับพวก จำเลย ในปัญหาว่า องค์กระเดเป็นผู้มี
อำนาจพิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อธรรมนูญ
การปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๓๔ นั้น เห็นว่า ตามหลักกฎหมาย
ทั่วไป ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี จึงมีอำนาจหน้าที่พิจารณาว่า
บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดจะใช้บังคับแก่คดีได้หรือไม่เพียงใด ศาลยอม

มีอำนาจวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
รัฐธรรมนูญหรือไม่ด้วย เว้นแต่จะมีบทกฎหมายใดโดยเฉพาะบัญญัติให้
อำนาจนี้ไปตกอยู่กับองค์กรอื่น ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสอง บัญญัติไว้ "ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับ
การวินิจฉัยกรณีใดตามความในวรรคหนึ่ง เกิดขึ้นในวงงานของสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติหรือเกิดขึ้นโดยคณะรัฐมนตรีขอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัย
ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัยชี้ขาด" แต่ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับข้อที่ว่า
บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
พ.ศ. ๒๕๓๔ หรือไม่ ก็ได้เกิดขึ้นในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
หรือเกิดขึ้นโดยคณะรัฐมนตรีขอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัย จึงมิได้
อยู่ในอำนาจของสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่จะวินิจฉัย และตามมาตรา ๓๑
บัญญัติว่า "ในกรณีมีปัญหาว่า การกระทำหรือการปฏิบัติใดขัดหรือแย้ง
หรือไม่ เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งธรรมนูญการปกครองนี้ ให้สภานิติบัญญัติ
แห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด" แสดงว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น
เป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดว่าการกระทำหรือการปฏิบัติใดขัดต่อธรรมนูญ

การปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๓๔ หรือไม่ ซึ่งถ้อยคำที่ว่า "การกระทำหรือการปฏิบัติ" ย่อมไม่หมายความรวมถึงบทบัญญัติของกฎหมายด้วย ในกรณีวินิจฉัยชี้ขาดว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๓๔ หรือไม่ จึงมีได้อยู่ในอำนาจของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเช่นกัน อย่างไรก็ตามขณะที่ผู้ร้องยื่นคำร้องนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้สิ้นสภาพไปแล้ว และแม้ในขณะที่ศาลฎีกาวินิจฉัยปัญหาไปได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๓๔ แล้ว ซึ่งมาตรา ๒๐๖ วรรคแรก บัญญัติว่า "ในการที่ศาลจะวินิจฉัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือจากความขัดแย้งโดยศาลเห็นว่ามิใช่เหตุผลอันสมควรว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๕ และยังไม่มีความวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว แล้วส่งความเห็นเช่นว่านี้ในทางราชการ เพื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย" แต่มาตรา ๕ บัญญัติไว้ว่า "บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้

บทบัญญัติเป็นอันใช้บังคับมิได้" บทบัญญัติทั้งสองมาตราดังกล่าวแสดง
 ว่าคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเฉพาะในปัญหาว่า
 บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราช-
 อาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๓๔ หรือไม่ เท่านั้น อำนาจในการพิจารณา
 วินิจฉัยชี้ขาดว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญการ-
 ปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๓๔ หรือไม่ จึงตกอยู่แต่ศาลตาม
 หลักกฎหมายทั่วไปซึ่งได้กล่าวมาแล้ว ศาลฎีกาจึงมีอำนาจพิจารณา
 วินิจฉัยคำร้อง โดยไม่ต้องส่งไปให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณา
 วินิจฉัยตามนัยคำพิพากษาฎีกาที่ ๗๖๖/๒๕๐๕ ระหว่างหม่อมราชวงศ์
 พันธุ์พิสัย บวรวิศว์ โจทก์ การท่าเรือแห่งประเทศไทย กับพวก จำเลย
 คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๒๒/๒๕๐๖ ระหว่างนายสกล สามเสน โจทก์
 นายชิว พุดทองศิริ กับพวก จำเลย และคำพิพากษาฎีกาที่ ๒๒๕/๒๕๐๖
 ระหว่างพนักงานอัยการจังหวัดสมุทรปราการ โจทก์ นายถนอม โชติมณี
 กับพวก จำเลย

มีปัญหาวินิจฉัยต่อไปว่า ประการที่ ๖ รสช. ฉบับที่ ๒๖ ข้อ ๒

และข้อ ๖ ชัดต่อประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย
 ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๓๔ รัฐธรรมนูญแห่ง
 ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๓๔ และมีลักษณะเป็นกฎหมายที่มีโทษทาง
 อาญาที่ใช้บังคับย้อนหลัง หรือไม่ พิเคราะห์ที่ประกาศ รสช. ฉบับที่ ๒๖
 ข้อ ๒ ที่ให้ คตส. มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณารายชื่อโครงการเมืองที่มี
 พฤติการณ์อันแสดงให้เห็นได้ว่าทรัพย์สินที่ร่วมคิดปกปิด ผิดวิสัยของ
 ผู้ประกอบอาชีพโดยสุจริต และให้ประกาศรายชื่อบุคคลดังกล่าวให้
 สาธารณชนทราบ และรวบรวมทรัพย์สินที่ถูกอายัดไว้ และทรัพย์สินอื่น ๆ
 ที่น่าจะเชื่อว่าเป็นของบุคคลดังกล่าว และพิจารณาวินิจฉัยว่า บุคคลใน ๆ
 ใดร่วมคิดปกปิด หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือไม่ ทั้งในการปฏิบัติหน้าที่
 ของ คตส. บุคคลใดจะฟ้องร้องหรือดำเนินคดีแพ่ง หรืออาญาใด ๆ มิได้
 นอกจากนั้นข้อ ๖ ยังให้บรรดาทรัพย์สินที่ คตส. วินิจฉัยว่าเป็นทรัพย์สิน
 ที่ได้มาโดยมิชอบหรือมีเพิ่มขึ้นผิดปกติตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่ผู้ถูก
 กล่าวหาสามารถนำพยานหลักฐานมาแสดงให้ คตส. เชื่อว่าทรัพย์สิน
 ดังกล่าวคนได้มาโดยชอบภายในกำหนดสิบห้าวัน คำวินิจฉัยของ คตส.

ตามข้อ ๒ และข้อ ๖ ตั้งกล่าวมีผลให้ทรัพย์สินที่ คตส.วินิจฉัยว่า
 ได้มาโดยมิชอบหรือมีเพิ่มขึ้นผิดปกติตกเป็นของแผ่นดิน อันเป็นการ
 ลงโทษวิบัติทรัพย์สินในทางอาญา โดยที่มิได้ให้สิทธิผู้ถูกกล่าวหาหรือ
 บุคคลอื่นซึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่แท้จริงนำคดีไปฟ้องร้องให้เป็นอย่าง
 อื่นได้ ส่วนนางของ คตส. ตั้งกล่าวเป็นอำนาจเด็ดขาด ซึ่งต่างกับอำนาจ
 วินิจฉัยของคณะกรรมการที่จ. ปรมาวุฒยณ หรืออำนาจของอธิบดีกรม
 สรรพากร ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ ที่สั่งยึดและขาย
 ทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชำระภาษีอากรค้าง ตามประมวล
 รัชฎาภิบาล ตั้งที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้าง เพราะผู้ต้องรับผิดเสียภาษีอากรยังมี
 สิทธิในคดีมาต้องต่อสู้คดีในศาลให้พิพากษาเป็นอย่างอื่นได้ แต่ต่อมาจะมีการ
 แก้ไขเพิ่มเติมประกาศ รสช. ฉบับนี้ โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
 ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๖ ลงวันที่ ๒๕
 กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็ตาม แต่บทบัญญัติที่แก้ไขใหม่
 ก็มีได้แก้ไขให้มีทางเปลี่ยนแปลงควาวินิจฉัยของ คตส. ในข้อที่ว่านักการเมือง
 คนอื่น ๆ มีทรัพย์สินที่ได้มาโดยมิชอบหรือมีเพิ่มขึ้นผิดปกติ และร่ำรวยผิด

ปกติ ผิดวิสัยของผู้ประกอบอาชีพโดยสุจริต เพราะตามข้อ ๖ วรรคสาม (๑) (๒) เพียงแต่ให้ศาลฎีกามีอำนาจสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยของ คตส. ในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่แสดงให้ศาลเห็นว่าเป็นของที่ได้มาโดยชอบเท่าในอำนาจของ คตส. ดังกล่าวจึงเป็นอำนาจในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี ซึ่งตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยเป็นอำนาจของศาลในชั้นที่จะดำเนินการตามกฎหมาย ประกาศ รสช. ฉบับที่ ๒๖ ข้อ ๒ และข้อ ๖ จึงมีผลเป็นการตั้งคณะบุคคลที่มิใช่ศาลให้มีอำนาจทำการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเช่นเดียวกับศาลย่อมขัดต่อประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ เพราะรัฐธรรมนูญทุกฉบับมีบทบัญญัติให้การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาล และการตั้งศาลขึ้นใหม่เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีใดคดีหนึ่งโดยเฉพาะแทนศาลที่มีอยู่ตามกฎหมาย จะกระทำมิได้ นอกจากนี้ทรัพย์สินของผู้ร้องที่ถูกยึด และตกเป็นของแผ่นดินตามคำวินิจฉัยของ คตส. เป็นทรัพย์สินที่ผู้ร้องได้มาหรือมีเพิ่มขึ้นก่อนที่ประกาศ รสช. ฉบับที่ ๒๖ ข้อ ๖ ใช้บังคับ จึงเป็นการออกและใช้กฎหมายที่มีโทษในทางอาญาย้อนหลังไปลงโทษแก่ผู้ร้อง ซึ่งรัฐธรรมนูญ

ทุกฉบับมีบทบัญญัติห้ามออกกฎหมายที่มีโทษทางอาญาให้มีผลย้อนหลัง เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน อันถือได้ว่าเป็นพระเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข. ฉบับที่ ๒๖ ข้อ ๒ และข้อ ๖ ซึ่งตราขึ้นโดยสภานิติบัญญัติแห่งสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๘ มาตรา ๓๐ จึงใช้บังคับมิได้ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๒/๒๕๐๖ ระหว่างนายสกล สามเสน โจทก์ นายชิว หุดทองศิริ กับพวก จำเลย เป็นเหตุให้คำวินิจฉัยของ คตส. ที่อาศัยอำนาจตามประกาศ รสช. ฉบับที่ ๒๖ ข้อ ๒ และข้อ ๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๖ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ พ.ศ. ๒๕๓๘ มาตรา ๓ ไม่มีผลบังคับต่อไปด้วย

อนึ่งที่อัยการรวมอนุกรรมการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๓๘ มาตรา ๓๒ บัญญัติว่า "บรรดาการกระทำ ประกาศหรือคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ หรือของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติที่ได้กระทำ ประกาศหรือสั่งก่อนวันใช้รัฐธรรมนูญการ

ปกครองนี้ ทั้งนี้ ที่เกี่ยวเนื่องกับการยึดและควบคุมอำนาจการปกครอง
แผ่นดิน เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ไม่ว่าจะกระทำด้วย
ประการใด หรือเป็นในรูปใด และไม่ว่าจะกระทำ ประกาศหรือสิ่งใด
มีผลใช้บังคับในทางนิติบัญญัติ ในทางบริหาร หรือในทางตุลาการ ใด
ถือว่าการกระทำ ประกาศหรือคำสั่ง รวมทั้งการกระทำของผู้ปฏิบัติตาม
ประกาศ หรือคำสั่งนั้นตลอดจนการกระทำของบุคคลใด ๆ ซึ่งได้
กระทำเนื่องในการยึดหรือควบคุมอำนาจการปกครองแผ่นดินดังกล่าว
เป็นการกระทำ ประกาศหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย" นั้น เป็นเพียง
การรับรองโดยทั่วไปว่า ประกาศหรือคำสั่งของ รสช. ดังกล่าวมีผล
ใช้บังคับได้ เช่นกฎหมายเท่านั้น มิได้บัญญัติรับรองไปถึงว่าใช้บังคับ
ได้แม้เมื่อหาตามประกาศหรือคำสั่งของ รสช. ดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อ
ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๓๔ แต่อย่างใด เพราะ
ปัญหาว่าประกาศหรือคำสั่งของ รสช. ใช้บังคับได้เพียงใด ต่างกรณีกันกับ
ปัญหาที่ว่าประกาศหรือคำสั่งนั้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และที่ผู้คัดค้าน
อ้างว่าประกาศ รสช. ฉบับที่ ๒๖ ชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร

